

of creative activity of students of nonmathematical specialties on higher mathematics.

Key words: creative activity, unconventional, non-traditional methods of learning.

Стаття надійшла до редакції 29.02.2012 р.

Прийнято до друку 27.04.2012 р.

УДК 7.012 378

Т. В. Мала

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОДУКЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

Дисципліни які вивчають студенти-дизайнери повинні сприяти цілісному становленню їх багатомірного погляду на майбутню професію. Тому особливої значущості в зазначеному контексті набуває те, що опанування у ВНЗ загально-професійних, професійних і спеціальних дисциплін повинне закінчуватись розробкою курсових проектів, виконання яких займає навчальний семестр. Так, однією з провідних вузькоспеціальних дисциплін у підготовці графічних дизайнерів є „Дизайн освітньої продукції” (дизайн навчальних, розвиваючих, енциклопедичних, художніх видань), яка є невід’ємною складовою змісту їхньої майбутньої професійної діяльності. З цього предмету студенти 3 курсу стаціонарної форми навчання (6 семестр) та 4 курсу заочної форми навчання (8 семестр) повинні виконувати курсовий проєкт. У дидактичному відношенні розробка курсового проєкту з дизайну освітньої продукції утворює заключний етап дидактичного циклу дисциплін за групою загально-професійних і спеціальних предметів. У цьому зв’язку курсове проєктування можна розглядати не тільки як один з видів самостійної міждисциплінарної навчально-професійної й експериментально-творчої роботи студентів, але і як організацій форми контролю їхніх професійних знань, умінь і навичок [1, с. 118].

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми визначення основних вимог до оформлення курсових проєктів з різних дисциплін за спеціальністю „графічний дизайн” є предметом особливої уваги педагогічної науки. Ця проблема доволі глибоко досліджена в працях таких науковців як: К. Буров (з дисципліни „Формоутворення”), В. Казарінова (з дисципліни „Дизайн плакату”), В. Бикова, І. Жихарев (з дисципліни „Проектування фірмового стилю”), В. Погорельчук, В. Лісняк, Б. Валусенко (з дисципліни „Шрифт”), Л. Соколюк, В. Богуславська („Комп’ютерне проектування”), І. Удріс, Т. Стотська

(„Історія мистецтв”) та ін. Однак у наукових дослідженнях не приділяється увага описанню основних вимог до оформлення курсового проекту саме з дисципліни „Дизайн освітньої продукції”.

Актуальність зазначеної проблеми, її недостатня розробленість у педагогічній науці дають можливість окреслити мету статті: визначення основних вимог до оформлення курсового проекту з дисципліни „Дизайн освітньої продукції”, що складатиме теоретичні аспекти проектування освітньої продукції у професійній підготовці майбутніх дизайнерів.

Тема курсового проекту „дизайн книжки-іграшки з пізнавальними функціональними якостями”. Тема проекту є загальною для всіх, проте надається кожному студенту можливість обрати за власним бажанням конкретне видання, яке за назвою, змістом, видом (навчальне, енциклопедичне, методичне, довідкове, пізнавальне, розвиваюче тощо), призначенням до певної вікової категорії дитячої аудиторії може відрізнятися від інших книжок.

Курсовий проект складається з двох частин: теоретичної та художньо-проектної роботи.

Вимоги до оформлення пояснювальної записки курсового проекту з ДОП:

1. Обсяг пояснювальної записки – 20-25 сторінок українською мовою без урахування сторінок, які містять список використаних джерел і додатків.

2. Набір тексту здійснюється в форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) кеглем шрифту № 14 (Times New Roman) на папері формату А-4. Поля: верхнє – 20мм, нижнє – 20мм, праве – 15мм й ліве – 30мм, через 1,5 міжрядкових інтервали. Шрифт друку має бути чітким, чорного кольору, середньої жирності, щільність тексту скрізь однакова.

3. Заголовки структурних частин пояснювальної записки „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ I”, „РОЗДІЛ II”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, „ДОДАТКИ” друкуються великими літерами по центру смуги набору. Заголовки підрозділів 1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 2.2., 2.3. та інші друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовків не ставлять.

4. Кожний розділ, кожний підрозділ теоретичної частини курсового проекту треба починати з нової сторінки.

5. Міжрядкова відстань від заголовків підрозділів до початкового рядка основного тексту має дорівнювати 2-3 інтервалам.

6. Нумерацію сторінок подають арабськими літерами у верхньому лівому кутку сторінки без крапки в кінці.

7. Першою сторінкою пояснювальної записки є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок проекту. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять.

8. У тексті обов'язково мають бути посилання на літературні джерела в квадратних дужках після цитат. Перша цифра – номер джерела в списку літератури, який додається в кінці письмової частини проекту, друга – номер сторінки, наприклад: [2, 37].

Структура теоретичної частини курсового проекту: 1) титульний аркуш; 2) зміст; 3) вступ; 4) основна частина: розділ перший, висновки до розділу першого, розділ другий, висновки до розділу другого; 5) загальні висновки; 6) додатки; 7) список використаних джерел.

Вимоги до структури та змісту теоретичної частини курсового проекту:

1. Титульний аркуш пояснювальної записки має містити в верхній частині сторінки таке: „Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України”, нижче через 1,5 інтервали найменування вищого навчального закладу, де студент навчається, ще через 1,5 інтервали вниз – назву структурного підрозділу університету. І, нарешті, через 2 – 3 інтервали вниз назву кафедри. По центру титульного аркуша вказується тема курсового проекту, де зазначається назва обраної студентом книжки для виконання завдання; відмічається назва дисципліни, з якої виконується робота. Прізвище, ім'я, по батькові студента, який виконував курсовий проект і викладача, що керував ним, розміщуються в правому стовпчику, нижче від теми проекту на 3-4 інтервали. Внизу титульного аркуша вказується місто і рік виконання. Загальна композиція тексту має бути по центру.

2. Зміст подають після титульного аркуша. Зміст пояснювальної записки курсового проекту має містити перелік розділів, підрозділів та інших структурних елементів, які повинні точно повторювати заголовки в тексті. Не дозволяється в змісті скорочувати заголовки, або давати їх в іншій редакції порівняно з заголовками в тексті. Позначення „розділ” пишуться в один рядок з відповідним йому заголовком і відокремлюються від них крапкою. З великої літери та без крапки в кінці починаються всі заголовки в змісті. Крапками з'єднують останнє слово кожного заголовка з відповідним номером сторінки в правому стовпчику змісту.

3. Вступ розкриває сутність і стан проблеми обраної теми курсового проекту, її значущість, підстави (мотиви) для її розроблення, обґрунтування необхідності здійснення проекту. У вступі також визначають об'єкт, предмет, мету та завдання курсового проекту.

4. Основна частина курсового проекту складається з двох розділів. Кожний розділ починається з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладом наведених результатів роботи.

4.1. У Розділі першому „Передпроектні дослідження” мають бути чотири підрозділи: а) підрозділ 1.1. – „Визначення змісту та цільового призначення книжки-іграшки з пізнавальними функціональними якостями

„(назва обраного видання)”; б) підрозділ 1.2. - „Сутнісні характеристики об'єктів дизайну книжки „(назва)”; в) у підрозділі 1.3. - „Психологічні особливості вікового сприйняття читачької аудиторії”; г) підрозділ 1.4. - „Діагностика реального рівня дизайну аналогічних видань”; д) у висновках до розділу 1 в чіткій формі стисло узагальнюються дані з проведеного перед проектного дослідження за кожним підрозділом.

4.2. Розділ 2 „Проектування книжки-іграшки з пізнавальними функціональними якостями „(назва видання)” складається з чотирьох таких підрозділів: а) підрозділ 2.1. - „Обґрунтування проектних вимог до художньо-образних і композиційних елементів книжки-іграшки „(назва)”; б) підрозділ 2.2. - „Визначення комплексу функціональних вимог до книжки-іграшки” - обґрунтовується вибір методу конструювання та архітектоніки макету обраного студентом видання; в) підрозділ 2.3. - „Розробка проектних вимог до типографських елементів книжки-іграшки „(назва)”; г) підрозділ 2.4. - „Технологія проектування книжки-іграшки „назва”; д) у висновках до розділу 2 коротко підбиваються підсумки за кожним підрозділом: 2.1., 2.2., 2.3., 2.4.

5. У загальних висновках необхідно наголосити на якісних показниках здобутих результатів проектування, порівняти на скільки вони співпали з прогнозуванням проектних вимог до майбутнього видання.

6. Додатки мають містити в собі ксерокопії, фотографії аналогічних видань, що розглядалися студентом у перед проектному дослідженні; ескізи ілюстрацій, композицій розворотів, чорнових макетів і замальовок варіантів кольорових рішень.

7. Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків чи в порядку появи посилань у тексті. Бібліографічний опис джерел складають згідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи України.

Вимоги до оформлення художньо-проектної частини курсового проекту:

1. Створений студентом дизайн книжки-іграшки має бути представлений на захист курсового проекту у вигляді надрукованого оригінал-макету видання обсягом не менш 12 сторінок.

2. Представлений оригінал-макет повинен відрізнятися високим рівнем художнього, конструктивного та типографського виконання, де всі елементи архітектоніки виглядають гармонійно та доцільно підпорядковуються одне одному за своїм місцем і функцією.

3. Виконаний оригінал-макет має бути за конструктивним рішенням або формою досить оригінальним, причому оригінальність рішення повинна наочно обґрунтовуватись високими пізнавальними функціональними якостями, додатковою інформативністю художньо-образних і типографських елементів книги.

4. Головною метою виконаного проекту видання є можливість через гру за допомогою дотепних функціональних елементів залучити дитину до пізнання світу, до активізації мислення, вияву творчих здібностей та вияву бажання навчатись.

5. Створений студентом оригінал-макет книжки-іграшки має за змістом, стилістикою, образністю, конструкцією, манерою, технікою виконання, шрифтовим рішенням, пізнавальними властивостями повністю відповідати рівню розвитку та віковій категорії читача, його психології сприйняття.

Структура оригінал-макету книжки-іграшки: 1) футляр (за бажанням); 2) суперобкладинка (за бажанням); 3) обкладинка (розворот); 4) форзац (2 розвороти); 5) титул (1 розворот (орнаментально-шрифтове рішення)); 6) чотири розвороти з наявним модульним розташуванням тексту, ілюстрацій та оригінальних конструктивних елементів.

Засоби художнього проектування: папір формату А-3, а також формату притаманного специфіці конкретного видання (згідно вікової категорії читача, змісту та призначення), картон, кольоровий папір формату А-4, А-3; прості, кольорові олівці, гумка, гуашеві фарби, пензлі, пастель, туш, гумовий клей, лінійка, аракал, клей ПВА, марля, ножиці; комп'ютерна графіка, традиційні графічні техніки (на вибір).

Таким чином, теоретичні аспекти проектування освітньої продукції, найкращим чином висвітлено у змісті курсового проекту з ДОП, який має відповідати таким вимогам: 1) складатися з теоретичної та практичної частини; 2) кожна частина курсового проекту повинна мати відповідну структуру; 3) теоретична частина повинна бути оформлена згідно конкретно поставлених вимог; 4) зміст теоретичної частини проекту має бути послідовним, чітким, досить ґрунтовним, логічним та розкривати специфічні особливості Вступу, кожного розділу, підрозділу та інших структурних складових тексту; 5) практична частина проекту повинна проектуватись послідовно, методично та відповідати за рівнем художньо-композиційного, конструктивного й поліграфічного виконання конкретним соціальним, естетичним та поліграфічним вимогам; 6) практична частина повинна мати вказану кількість структурних елементів макету та виконана із залученням відповідних засобів художньої та поліграфічної виразності.

До перспективних напрямків дослідження визначеної проблеми слід віднести аналіз результатів упровадження в процес підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну розроблених вимог до оформлення курсового проекту з ДОП.

Список використаної літератури

1. Мала Т. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з книжкового дизайну у ВНЗ : дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. – Луганськ : Б. в., 2008. – 292 с. 2. Лобода С. М.

Видавнича діяльність сучасного університету : довід. посіб. для системи підвищення кваліфікації працівників вищ. навч. закл. / С. М. Лобода. – Луганськ : Вид-во ДЗ „Луганського національного університету імені Тараса Шевченка”, 2010. – 72 с.

Мала Т. В. Теоретичні аспекти проектування освітньої продукції у процесі підготовки майбутніх дизайнерів

Статтю присвячено теоретичним аспектам проектування освітньої продукції у процесі підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну. Зазначені теоретичні аспекти виявлено на основі курсового проекту, який має відповідати таким вимогам: складатися з теоретичної та практичної частин; кожна частина курсового проекту повинна мати відповідну структуру; зміст теоретичної частини має бути послідовним, чітким і логічним; практична частина повинна мати вказану кількість структурних елементів і виконана з залученням вказаних засобів художньо-поліграфічної виразності.

Ключові слова: дизайн освітньої продукції, курсовий проект, графічний дизайнер.

Малая Т. В. Теоретические вопросы проектирования образовательной продукции в процессе подготовки будущих дизайнеров

Статья посвящена теоретическим аспектам проектирования образовательной продукции в процессе подготовки будущих специалистов графического дизайна. Изложенные теоретические аспекты выявлены на основе курсового проекта, который должен отвечать следующим: состоять из теоретической и практической частей; каждая часть курсового проекта должна иметь соответствующую структуру; содержание теоретической части должно быть последовательным и логичным; практическая часть должна иметь указанное количество структурных элементов и выполнена с помощью указанных средств художественно-полиграфической выразительности.

Ключевые слова: дизайн образовательной продукции, курсовой проект, графический дизайнер.

Malaya T. Theoretical aspects of the design of educational products in preparation future designers

The article is devoted to theoretical aspects of the design of educational products in the training of future specialists in graphic design. These theoretical aspects were found based on course project, which must meet the following requirements: consist of theoretical and practical parts, each part of the course project should have an appropriate structure, content of the theoretical part is to be consistent, clear and logical, practical part must have a

specified number of structural elements and implemented with the assistance of these artistic and expressive printing.

Key words: design of educational products, course project, graphic designer.

Стаття надійшла до редакції 24.02.2012 р.

Прийнято до друку 27.04.2012 р.

УДК 378.637.016:78(043.3)

І. П. Парфентьєва

**ХОРОВА СПАДЩИНА А. Л. ВЕДЕЛЯ
У КОНТЕКСТІ ВИКЛАДАННЯ СПЕЦКУРСУ
„ІСТОРІЯ ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА”**

У фаховій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва, а саме у процесі вивчення спецкурсу „Історія хорового мистецтва”, особлива увага повинна приділятися вивченню творчості видатних хормейстерів, композиторів, діячів культури і мистецтва, зокрема, українських. Керівник хору повинен мати широку музичну ерудицію, знання щодо історії становлення та розвитку різних хорових шкіл і видатних композиторів та хормейстерів. Майбутній вчитель повинен знати і наслідувати кращі зразки багатоговікової історії хорового мистецтва, їх принципи виконавства, навчання і виховання.

Історія хорової музики має стати складовою музичної культури майбутніх вчителів музичного мистецтва. Спілкування з нею вдосконалює фахову підготовку студентів, допомагає адаптуватись в новому середовищі й сягати нові реалії суспільного життя. Художньо-педагогічна значущість такого контакту визначається глибиною музичних образів, якістю відображення в них духовного досвіду людини. Формування інтересу до хорової музики є важливою психолого-педагогічною умовою, що стимулює розвиток духовного світу майбутніх вчителів музичного мистецтва, розширює їхній естетичний світогляд та реалізує музично-творчий потенціал, піднімаючи його на сучасний рівень професійної майстерності. Розвиток хорової музики і хорового виконавства не можливо уявити без творчого осмислення художнього досвіду видатних митців минулого.

Великим надбанням української духовної хорової музики стала творчість видатного майстра хорового мистецтва А. Л. Веделя. Вивченням творчої спадщини та дослідження шляхів розповсюдження його творів є дуже важливим у диригентсько-хоровій освіті майбутніх вчителів музичного мистецтва.